

NOTAT

Kommunernes udmøntning af de 500 mio. kr. til dagtilbudsområdet

KL har gennemført en omfattende spørgeskemaundersøgelse blandt samtlige kommuner om kommunernes anvendelse af de 500 mio. kr. til bedre kvalitet i dagtilbud. Herudover har KL været i dialog med kommunerne omkring den konkrete udmøntning af de 500 mio. kr. i 2013.

Hovedresultatet er, at kommunerne aktuelt forventer at udmønte ca. 465 mio. kr. af midlerne til hhv. bedre normeringer og andre kvalitetstiltag på dagtilbudsområdet.

- 36 kommuner har udmøntet samtlige midler til kvalitetsforbedringer
- 26 kommuner har udmøntet samtlige midler og mere end anvist til kvalitetsforbedringer
- 36 kommuner har oplyst, at de har gennemført store forbedringer, men ikke har tilført hele det beløb, de har modtaget i bloktilskud.

Ud af de udmøntede midler går ca. 315 mio. kr. til normeringer, mens knap 150 mio. kr. går til andre kvalitetsfremmende initiativer, fx kompetenceudvikling af personalet, inklusionstiltag, planlægning af læringsforløb etc. Mange kommuner fremhæver herudover, at de har brugt puljen til at få et øget fokus på den tidlige og forebyggende indsats, inklusion, sprogindsats og brobygning mellem skole og dagtilbud.

- 38 kommuner har planlagt at samtlige midler skal gå til normeringer herunder primært til ansættelse af pædagogisk personale
- 22 kommuner har planlagt at samtlige midler skal gå til generelle kvalitetsforbedringer, primært kompetenceudvikling af medarbejdere, inklusionstiltag, planlægning af læringsforløb, IT-

Den 16. maj 2013

Sags ID: SAG-2013-02846

Dok.ID: 1695174

JMP@kl.dk

Direkte 3370 3836

Mobil 2916 0246

Weidekampsgade 10

Postboks 3370

2300 København S

www.kl.dk

Side 1/3

læringsredskaber, praksisudvikling ift. børn med svag familiebaggrund samt til at øge sprogsindsatsen.

- 38 kommuner har planlagt at størstedelen af midlerne skal gå til normeringer, men også en mindre andel til øvrige kvalitetsforbedringer

Hvorfor kan kvalitetsløftet ikke aflæses af budgetterne?

Kvalitetsløftet på de 465 mio. kr. kan ikke umiddelbart aflæses i kommunernes budgetter fra 2012 til 2013. Det skyldes for det **første**, at mange kommuner har benyttet deres andel af de 500 mio. kr. til at reducere eller helt annullere besparelser på dagtilbudsområdet i forbindelse med budgetforhandlingerne.

Mange kommuner har fx i starten af budgetforhandlingerne for 2013 stået med et budget i ubalance, og har på den baggrund besluttet at gennemføre rammebesparelser på alle serviceområder, herunder på dagtilbudsområdet, som ikke var vedtaget i forbindelse med budget 2012. Det forhold at regeringen og KL bliver enige om at tilføre 500 mio. kr. til kvalitetsforbedringer på dagtilbudsområdet indebærer imidlertid, at kvaliteten på dagtilbudsområdet tages op til fornyede drøftelser i kommunalbestyrelserne i efteråret og ellers planlagte udgiftsreduktioner annulleres. Dermed har puljen modvirket et ellers forventet fald i udgifterne på området.

For det **andet** oplever størstedelen af kommunerne et faldende børnetal. Fra 2012 til 2013 er antallet af 0-5 årige børn således faldet med godt 7.000, hvilket naturligvis resulterer i lavere udgifter.

For det **tredje** har størstedelen af kommunerne tilkendegivet i undersøgelsen, at det faldende børnetal gennem flere år indebærer, at der er stor fokus på strukturomlægninger og -tilpasninger. Kommunerne fremhæver, at de lukker små og dyre institutioner og samler børnene på større institutioner, hvor det er nemmere at foretage tilpasninger til udviklingen i børnetallet.

Tilsvarende tilkendegiver kommunerne,

- at der gennemføres store effektiviseringer af fx indkøbsområdet,
- at der sættes fokus på bedre trivsel,
- at der indføres selvbetjening via forældreintranet ift. opskrivning, ferie, fravær m.v. og
- at institutionernes arbejde med løn- og personaleadministration er blevet lettet.

Det giver kommunerne lavere udgifter til ledelseslag, husleje, vedligeholdelse, særtilskud til små institutioner etc. Og de ansatte på institutionerne kan bruge mere af tiden på kerneopgaven frem for på andre opgaver.

Mange tiltag har en stigende profil i effektiviseringspotentiale, således at man på forhånd kunne forvente et større fald fra 2012 til 2013, end det er tilfældet fra 2011 til 2012. Såfremt kommunerne ikke havde tilført ekstra midler til området, ville faldet i udgifterne have været større. Antallet af decentrale ledere i kommunerne er faldet med 4.452 personer fra december 2009 til december 2012 (svarende til ca. 16 pct.). En del af disse ledere, er ledere på dagtilbudsområdet. Fx er antallet af pædagogisk uddannede ledere alene faldet med 500 i samme periode (ekskl. souschefer mv.).

KL har været i dialog med en række af de kommuner, der i BUPL's undersøgelse står anført til ikke at have gennemført kvalitetsforbedringer, fordi de samtidig har gennemført andre reduktioner på dagtilbudsbudgettet. Kommunerne tilkendegiver, at de afsatte midler er blevet målrettet kvalitetsforbedringer, og at de ikke skal ses i sammenhæng med de øvrige rammereduktioner som følge af fx mere effektive indkøb, bedre tilrettelæggelse af arbejdet, etablering af administrative fællesskaber, osv. Det vil typisk føre til lavere udgifter til dagtilbudsområdet, men det fører ikke nødvendigvis til lavere tid til kerneydelsen eller lavere kvalitet. Snarere tvært imod.

Hvis man fx sammenlægger to institutioner til én og reducerer antallet af ledere og via digitalisering letter lederens og pædagogerens hverdag, frigøres der i stedet tid til kerneopgaven. Eller hvis pædagogerne tidligere brugte noget af sin tid på at gå på indkøb, men nu får varerne leveret til døren, så frigøres der tid. Derfor skal man være påpasselig med at konkludere på et usikkert og upræcist grundlag, at kommunerne ikke har forbedret normeringerne eller øget kvaliteten på dagtilbudsområdet fra 2012 til 2013.

En arbejdsgruppe, hvor bl.a. KL er repræsenteret, er aktuelt i gang med at se på, hvordan man kan udvikle en retvisende årsstatistik for normeringerne på dagtilbudsområdet. Det er en kompleks opgave, da det bl.a. er svært at afgrænse output, da man kan finde uendelig mange indikatorer at måle på. Arbejdsgruppen forventes at have belyst mulighederne og de økonomiske udgifter ved udviklingen af en retvisende årsstatistik ved udgangen af året.